II

(Besluiten waarvan de publikatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

COMMISSIE

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 10 januari 1979

inzake een procedure op grond van artikel 85 van het EEG-Verdrag (IV/C-29.290 Vaessen/Moris)

(Slechts de tekst in de Nederlandse taal is authentiek)

(79/86/EEG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, en met name op artikel 85,

Gelet op Verordening nr. 17 van de Raad van 6 februari 1962 (1), en met name op de artikelen 3 en 4,

Gezien het verzoek dat op 11 augustus 1976 conform artikel 3 van Verordening nr. 17 bij de Commissie is ingediend door de vennootschap naar Nederlands recht H. Vaessen BV,

Gehoord de betrokken ondernemingen conform artikel 19, lid 1, van Verordening nr. 17 en conform Verordening nr. 99/63/EEG van 25 juli 1963 (2), op 26 april 1978,

Gezien het advies van het Adviescomité voor mededingingsregelingen en economische machtsposities ingewonnen conform artikel 10 van Verordening nr. 17, op 24 oktober 1978,

I. De feiten

Overwegende dat de feiten als volgt kunnen worden samengevat :

13. Op 11 augustus 1976 heeft de vennootschap naar Nederlands recht H. Vaessen BV te Deventer (Nederland) bij de Commissie een klacht ingediend tegen de heer Alex Moris en de vennootschap Alex Moris PVBA (afgekort ALMO) met zetel te Schilde (België), ten einde een inbreuk op artikel 85 van het Verdrag tot oprichting van de EEG te doen vaststellen.

De heer Alex Moris is houder van het hem op 15 december 1961 verleend Belgisch octrooi nr. 610.778, aangaande een werkwijze alsmede een apparaat voor het vormen van vleesworst, met name Boulogne-worst. Buiten België heeft geen octrooi-aanvraag plaatsgevonden.

De vennootschap Alex Moris (hierna ALMO te noemen), waarvan de heer Moris de voornaamste vennoot is en waarover hij het beheer voert, vervaardigt en verkoopt kunstdarmen voor alle soorten worst, en met name voor Boulogne-worst welke is gevormd volgens de genoemde werkwijze en met behulp van het genoemde apparaat. Deze darmen vallen niet onder het octrooi.

Op een der uiteinden van elke darm wordt een etiket aangebracht dat de afgekorte naam van de vennootschap (ALMO) en een octrooinummer vermeldt.

De heer Moris heeft het gebruik van zijn octrooi afgestaan aan ALMO, die op haar beurt daarover onderlicenties heeft verleend aan enkele Belgische worstfabrikanten en met name aan de vennootschap Vleeswarenfabrieken Imperial NV (hierna Imperial te noemen) te Lovendegem (België), een der voornaamste ondernemingen in de vleeswarenindustrie op de Belgische markt.

Het recht om de geoctrooieerde werkwijze te gebruiken met behulp van het apparaat dat de heer Moris de fabrikanten gratis ter beschikking stelt, is afgestaan onder voorwaarde dat deze de verplichting op zich nemen, zich aan darmen uitsluitend bij ALMO te bevoorraden.

(1) PB nr. 13 van 21. 2. 1962, blz. 204/62.
(2) PB nr. 127 van 20. 8. 1963, blz. 2268/63.

2. Klaagster, de vennootschap H. Vaessen (hierna Vaessen te noemen), fabriceert en verkoopt, met name in België, kunstdarmen die gelijken op die welke door ALMO worden verkocht. Haar pogingen om op de Belgische markt door te dringen zijn tegengewerkt door de exclusieve bevoorradingsverbintenis die een aantal Belgische fabrikanten, en met name Imperial, hebben willen aangaan ten behoeve van ALMO.

Vaessen heeft, in de overtuiging dat octrooi nr. 610.778 in het bezit van de heer Alex Moris nietig is wegens gemis aan nieuwheid en oorspronkelijkheid van de uitvinding op het tijdstip waarop het is aangevraagd, te weten 27 november 1961, de Belgische fabrikanten van Boulogne-worst die van de geoctrooieerde werkwijze gebruik maken, op 18 oktober 1973 een circulaire toegezonden om hen te waarschuwen tegen alle pogingen van de zijde van ALMO om hen te dwingen hun exclusieve bevoorradingsovereenkomst voor darmen na te komen.

3. Op 4 november 1974 hebben de heer Moris en ALMO Vaessen wegens oneerlijke concurrentie gedagvaard voor de Rechtbank van Koophandel te Antwerpen (België).

Zijnerzijds heeft Vaessen de heer Moris en ALMO gedagvaard voor de Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen ten einde octrooi nr. 610.778 nietig en van onwaarde te horen verklaren. Bij vonnis van 17 mei 1976 heeft de Rechtbank van Koophandel de zaak verwezen naar deze Rechtbank van Eerste Aanleg.

4. Nadat zij hadden vernomen dat Imperial zich aan darmen bij Vaessen had bevoorraad, hebben de heer Moris en ALMO op beschikking van de beslagrechter bij de Rechtbank van Eerste Aanleg te Gent aan de zetel van Imperial op 26 september 1973 een beschrijvingsbeslag doen plaatsvinden.

Na deze procedure heeft Imperial, om de gevolgen van een vordering wegens inbreuk op het octrooi te vermijden, de verzoekers bij brief van 28 september 1973 doen weten dat hij de leverancier de ongeveer 3 000 darmen zou terugsturen die hem waren geleverd, en de heer Moris verzocht hem een gelijke hoeveelheid te leveren.

Om een einde te maken aan het tussen hen gerezen geschil, heeft Imperial op 23 november 1973 met de heer Moris en ALMO een overeenkomst gesloten, volgens welke de eerstgenoemde verklaarde het aan de heer Moris toebehorende Belgische octrooi nr. 610.778 te erkennen en niet te zullen betwisten en zich aan voor de vorming van worsten in toepassing van de geoctrooieerde werkwijze gebruikte darmen uitsluitend bij ALMO te zullen bevoorraden.

Als tegenprestatie heeft de heer Moris zijn vordering tegen Imperial ingetrokken.

5. Tijdens de procedure heeft de Commissie de heer Moris en ALMO medegedeeld dat de clausules houdende exclusieve bevoorrading en niet-betwisting van de geldigheid van het octrooi, welke Imperial bij overeenkomst van 23 november 1973 waren opgelegd, vallen onder het verbod van artikel 85, lid 1, van het Verdrag tot oprichting van de EEG, en dat een vrijstelling van de overeenkomst conform lid 3 van dit artikel uitgesloten leek.

6. Bij brieven van 28 februari 1977 en 27 februari 1978, en tijdens de hoorzitting van 26 april 1978 hebben Moris en ALMO de Commissie hun standpunt kenbaar gemaakt. Hun betoog kan als volgt worden samengevat :

— Volgens de mondelinge overeenkomsten tussen de licentiehoudster, de vennootschap ALMO, en een aantal Belgische fabrikanten van vleeswaren, de onderlicentiehouders, zijn de laatstgenoemde slechts verplicht zich aan darmen bij ALMO te bevoorraden voor zover zij daarvan gebruik maken om de geoctrooieerde werkwijze van de heer Moris toe te passen ;

— noch de heer Moris noch ALMO heeft deze fabrikanten ooit verhinderd zich bij andere leveranciers in België of in het buitenland te bevoorraden wanneer van de geoctrooieerde werkwijze geen gebruik wordt gemaakt ;

— de overeenkomst van 23 november 1973 tussen Moris en Imperial vormt een handelstransactie die niet in strijd is met artikel 85 van het EEG-Verdrag ; deze overeenkomst — de enige die schriftelijk is vastgelegd — is gesloten zonder dat op Imperial de geringste pressie is uitgeoefend ;

— deze overeenkomsten oefenen geen enkele ongunstige invloed uit op de handel tussen Lid-Staten en hebben ten doel noch ten gevolge dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt wordt verhinderd, beperkt of vervalst ;

— zelfs indien men zou aannemen dat deze overeenkomsten een zekere ongunstige invloed zouden kunnen uitoefenen, dan nog moet in herinnering worden gebracht dat de Commissie zelf verlangt dat deze invloed van een zekere betekenis is en dat de concurrentiebeperkingen merkbaar zijn (beschikking van de Commissie in de zaken Grundig-Consten, Dru-Blondel en bekendmaking van de Commissie van 27 mei 1970) ; gezien het feit dat het marktaandeel van ALMO onder de 5 % ligt en haar jaaromzet zeer gering is, moet worden geconstateerd dat het gaat om een zaak van geringe betekenis ;

— de door ALMO gefabriceerde en verkochte darmen verschillen van die welke door Vaessen worden aangeboden ; dit type darm is speciaal door Moris ontworpen en uitgewerkt voor de vorming van vierkant gesneden worst volgens de geoctrooieerde werkwijze. Uit de intrinsieke hoedanigheden van dit type darm kan ten dele worden verklaard waarom de meeste Belgische fabrikanten van Boulogne-worst ALMO trouw zijn gebleven, ondanks de aanzienlijk lagere prijzen die door Vaessen voor een soortgelijk produkt worden berekend ;

— het op het uiteinde van iedere darm aangebrachte etiket is alleen bedoeld om de ontdekking van eventueel misleidend gebruik van de geoctrooieerde werkwijze te vergemakkelijken.

7. De vennootschap Imperial heeft bij brief van 3 april 1978 in antwoord op de brief houdende mededeling van punten van bezwaar van de Commissie medegedeeld dat zij de overeenkomst van 23 november 1973 met de heer Moris en ALMO heeft gesloten om geen nadeel toe te brengen aan de fabricage en de verkoop van diens produkten, eraan toevoegend dat zij zich, mocht de Commissie een verbodsbeschikking jegens de verbintenis tot exclusieve bevoorrading nemen, daarbij zou neerleggen.

8. De vennootschap Vaessen heeft harerzijds het argument verworpen dat artikel 85 van het EEG-Verdrag in het onderhavige geval niet van toepassing zou zijn, gezien de geringe betekenis van de zaak. Zij heeft aangetoond dat aan de voorwaarden voor toepassing van de bekendmaking van de Commissie van 27 mei 1970 betreffende overeenkomsten van geringe betekenis in het onderhavige geval niet is voldaan, omdat het percentage dat ALMO op de Belgische markt voor darmen voor Boulogne-worst in handen heeft zeer veel hoger ligt dan de limiet van 5 % die in deze bekendmaking is gesteld. Dit percentage moet namelijk niet worden gemeten aan de darmenmarkt in haar geheel, maar aan de markt voor de speciale darmen bestemd voor de vorming van Boulogne-worst, omdat de door ALMO gefabriceerde en verkochte darmen speciaal voor de fabicage van dit type produkt bestemd zijn. Het zijn ook deze produkten waarop het octrooi vermeld staat waarop de heer Moris en ALMO zich beroepen om de exclusieve bevoorradingsverbintenis door de onderlicentiehouders te doen naleven.

De vennootschap heeft ook de oorspronkelijkheid van de door ALMO verkochte darm aangevochten en beweerd dat de door haar vervaardigde darm volstrekt bruikbaar is voor de vorming van worst volgens de werkwijze en met behulp van het apparaat waarvoor de heer Moris octrooi heeft verkregen. Het feit dat zij erin geslaagd is haar produkt te verkopen aan een aantal Belgische fabrikanten die gebruik maken van het Moris-procédé en met name aan Imperial, zou daarvoor het beste bewijs leveren.

De vennootschap maakt bezwaar tegen het gebruik dat inhoudt dat op een produkt (de darmen) een etiket wordt aangebracht met verwijzing naar een octrooi, terwijl alleen de werkwijze en het apparaat dat dient tot het vormen van een ander produkt (de worst) zijn geoctrooieerd.

Ten slotte heeft zij de Commissie gevraagd uit te spreken dat het feit dat een onderneming die houdster of licentiehoudster is van een octrooi de verlening van het recht dit octrooi te exploiteren afhankelijk stelt van de belofte van de licentiehouders of onderlicentiehouders dat zij zich aan produkten die niet door het genoemde octrooi zijn gedekt uitsluitend zullen bevoorraden bij de licentiegever, een beperking van de mededinging vormt die verboden is in artikel 85 van het EEG-Verdrag.

9. Volgens de door de Commissie verrichte verificaties worden de darmen die worden gebruikt voor het bereiden van Boulogne-worst gevormd uit gelijmde afval van varkensdarmen. Vóór de uitvinding van de heer Moris waren alleen darmen met dubbele wand bruikbaar, gezien de druk welke bij het vullen wordt uitgeoefend. Sinds de toepassing van de geoctrooieerde werkwijze zijn de darmen met enkele wand ook bruikbaar voor de bereiding van dit type worst.

Er zijn momenteel nog slechts twee fabrikanten van darmen voor Boulogne-worst die op de Belgische markt opereren, ALMO en Vaessen, ALMO heeft voor dit produkt een marktaandeel van ten minste twee derde. Dit type darm wordt niet buiten België verkocht omdat de Boulogne-worst, die een Belgische specialiteit is, slechts in dit land wordt gefabriceerd. Het is een vierkante worst die vroeger uitsluitend op basis van paardevlees werd vervaardigd. De Boulogne-worst wordt tegenwoordig, wegens de stijgende prijs van deze vleessoort, meestal bereid met een melange van paardevlees, rund- en varkensvlees. Voor de consument blijft dit type worst evenwel een produkt dat is bereid op basis van paardevlees.

De economische waarde van het octrooi van de heer Moris is voornamelijk gelegen in de grote besparing van arbeidskracht welke de geoctrooieerde werkwijze mogelijk maakt, met name doordat het aantal arbeiders tot een kwart kan worden teruggebracht.

10. Voor de onderhavige procedure gaat de Commissie ervan uit dat het octrooi van de heer Moris geldig is, hoewel het door Vaessen wordt aangevochten. Het staat aan de nationale rechter om over deze vraag uitspraak te doen.

II. Toepasselijkheid van artikel 85, lid 1, van het EEG-Verdrag

11. Overwegende dat volgens artikel 85, lid 1, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt en verboden zijn alle overeenkomsten tussen ondernemingen welke de handel tussen Lid-Staten ongunstig kunnen beïnvloeden en ertoe strekken of ten gevolge hebben dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt wordt verhinderd, beperkt of vervalst ;

12. Overwegende dat de vennootschappen ALMO en Imperial ondernemingen zijn in de zin van het bovengenoemde artikel 85 ; dat de heer Moris zijn uitvinding via zijn vennootschap ALMO commercieel exploiteert en hierdoor een ondernemingsactiviteit uitoefent ;

13. Overwegende dat de op 23 november 1973 gesloten overeenkomst een overeenkomst tussen ondernemingen vormt welke ertoe strekt en ten gevolge heeft dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt wordt beperkt, en wel door de hieronder te behandelen bepalingen.

14. De clausule waarbij Imperial het Belgisch octrooi nr. 610.778 dat toebehoort aan de heer Moris erkent en belooft de geldigheid daarvan niet te zullen betwisten, vloeit niet voort uit het bestaan van het octrooi ; zij vormt een contractuele beperking van de

mededinging (1) omdat zij de licentiehoudster de mogelijkheid ontneemt die aan iedere derde openstaat om, via een vordering tot nietigverklaring, een hindernis voor haar economische handelingsvrijheid weg te nemen. Dit blijft het geval wanneer een octrooi door een autoriteit slechts wordt verleend na een onderzoek van de nieuwheid en de graad van inventie, omdat zulk een onderzoek niet inhoudt dat moet worden afgezien van alle oppositie of iedere vordering tot nietigverklaring van de zijde van ondernemingen voor wie het niet-bestaan van het octrooi van belang zou zijn.

Ook al verkeert de licentiehouder of de onderlicentiehouder in de beste positie om het octrooi aan te vechten aan de hand van informatie die door de licentiegever is verstrekt, het algemeen belang, dat wil dat ten onrechte verleende octrooien worden nietig verklaard, vereist dat deze de bevoegdheid behouden de geldigheid van het octrooi aan te vechten.

15. De clausule in artikel 2 die Imperial verplicht zich aan darmen uitsluitend te bevoorraden bij ALMO, voor zover deze onderneming gebruik wil maken van het geoctrooieerde procédé en het apparaat dat door Moris te harer beschikking is gesteld, heeft ten doel en ten gevolge dat de mededinging wordt beperkt, omdat zij de onderlicentiehoudster de commerciële vrijheid ontneemt om zich bij andere ondernemingen aan darmen te bevoorraden, eventueel tegen gunstiger voorwaarden, zoals blijkt uit haar aankopen bij Vaessen.

Deze clausule vloeit evenmin voort uit het bestaan van het industriële eigendomsrecht, want de intrekking ervan zou het uitsluitend recht van de octrooigerechtigde om zijn uitvinding zelf of via licentienemers te exploiteren niet aantasten, omdat de door ALMO aan Imperial geleverde produkten niet onder het octrooi vallen ; deze clausule vormt een onrechtmatige uitbreiding van het monopolie dat door het octrooi wordt verleend via contractuele middelen.

16. Overwegende dat de bovenbeschreven concurrentiebeperkingen waarneembare gevolgen hebben voor de markt voor darmen voor Boulogne-worst, omdat het aandeel dat ALMO op deze markt inneemt ten minste twee derde bedraagt en omdat deze vennootschap onder haar cliëntèle een aantal grote ondernemingen in de produktie van Boulogne-worst telt, met name Imperial ; dat de overige typen darmen niet voor de bereiding van Boulogne-worst kunnen worden gebruikt en derhalve niet meetellen ; dat de bekendmaking van de Commissie van 19 december 1977 (2) betreffende zaken van geringe betekenis om dezelfde reden in het onderhavige geval niet van toepassing is ;

17. Het aan Imperial opgelegde verbod, de geldigheid van het octrooi aan te vechten, is een concurrentiebeperking die de handel tussen Lid-Staten ongunstig kan beïnvloeden, omdat het, doordat het voor Imperial rechtens een hindernis vormt voor het vrije gebruik van de werkwijze en het apparaat waarvoor wellicht ten onrechte octrooi is verleend, deze onderneming verhindert zich van haar verplichtingen jegens de licentiegever, met name van haar verbintenis tot exclusieve bevoorrading, te bevrijden en zich vrijelijk tegen gunstiger voorwaarden te bevoorraden bij een leverancier in een andere Lid-Staat, zoals in dezen het geval zou zijn ; dat zulk een niet-betwistingsclausule bovendien het octrooirecht van de licentiegever niet alleen jegens de onderlicentiehoudster, maar ook jegens alle concurrenten in de gehele Gemeenschap, versterkt ;

18. De aan Imperial opgelegde verplichting, zich uitsluitend bij ALMO te bevoorraden verhindert de eerstgenoemde het produkt te betrekken van concurrerende ondernemingen in andere Lid-Staten, zoals voor Vaessen het geval is in Nederland.

Deze verplichting vormt een rechtstreekse, gevoelige aantasting van de handel tussen Nederland en België, daar Imperial een van de belangrijkste Belgische fabrikanten van Boulogne-worst is. Bovendien moet de invloed van deze verplichting op de handel tussen Lid-Staten worden beoordeeld met inachtneming van het bestaan van gelijksoortige verbintenissen die mondeling tussen Moris en andere Belgische fabrikanten van Boulogne-worst gesloten zijn, waarvan het cumulatief effect de structuur van de vraag aanzienlijk heeft gewijzigd, en waardoor het doordringen van een in een andere Lid-Staat gevestigde onderneming op de Belgische markt nog verder wordt bemoeilijkt.

19. De hierboven behandelde clausules kunnen dus de handel ongunstig beïnvloeden in de zin van artikel 85, lid 1, van het EEG-Verdrag, omdat zij rechtstreeks of indirect de vrije handel tussen Lid-Staten in gevaar kunnen brengen op een wijze die nadelig kan zijn voor de verwerkelijking van de doelstellingen van één enkele markt tussen de staten ; de invloed welke zij op de handel uitoefenen is merkbaar gezien het binnenlandse martkaandeel van de betrokken produkten dat ALMO in handen heeft en de betekenis van de ondernemingen die aan deze concurrentiebeperkende clausules zijn gebonden.

20. De clausules in de artikelen 1 en 2 van de betrokken overeenkomst vallen derhalve onder het toepassingsgebied van artikel 85, lid 1, van het Verdrag tot oprichting van de EEG.

III. Niet-toepasselijkheid van artikel 85, lid 3

21. Overwegende dat de betrokken overeenkomst niet is vrijgesteld van aanmelding conform artikel 4, lid 2, sub 2 b), van Verordening nr. 17 van de Raad, omdat de overeenkomst concurrentiebeperkingen bevat die die welke in dit artikel zijn bedoeld te buiten gaan, met name die inzake de niet-betwisting van het octrooi en de verplichting tot uitsluitende bevoorrading aan produkten die niet onder het octrooi vallen ;

(1) Volgens de constante praktijk van de Commissie : beschikkingen van de Commissie in de zaken Davidson Rubber Co., 9 juni 1972, PB nr. L 143 van 23. 6. 1972 ; Raymond-Nagoya, 9 juni 1972, PB nr. L 143 van 23. 6. 1972 ; AOIP-Beyrard, 2 december 1975, PB nr. L 6 van 13. 1. 1976.

(2) PB nr. C 313 van 29. 12. 1977, blz. 3 en 4. (Deze vervangt de bovengenoemde bekendmaking van de Commissie van 27. 5. 1970.)

22. Overwegende nochtans dat aan deze overeenkomst slechts ondernemingen uit één Lid-Staat deelnemen en dat zij geen betrekking heeft op de invoer of de uitvoer tussen Lid-Staten (1) ; dat zij derhalve in aanmerking komt voor toepassing van artikel 4, lid 2, sub 1, van Verordening nr. 17 ; dat het ontbreken van een aanmelding in casu dus geen hindernis vormt voor een vrijstelling conform artikel 85, lid 3 ; dat een toepassing van deze bepaling in de onderhavige zaak niettemin uitgesloten is om de volgende redenen ;

23. Overwegende dat de overeenkomst concurrentiebeperkende clausules inhoudt die niet voldoen aan de cumulatieve voorwaarden van het bovengenoemde artikel 85, lid 3 ; dat noch de clausule van nietbetwisting van de geldigheid van het octrooi, noch die welke Imperial verplicht zich aan niet onder het octrooi vallende produkten uitsluitend te bevoorraden bij ALMO bijdraagt tot een verbetering van de produktie of de verdeling der produkten, noch tot bevordering van de technische of economische vooruitgang ; dat deze clausules integendeel belemmeringen voor deze vooruitgang opleveren, de eerste doordat daardoor Imperial en andere fabrikanten die eventueel dezelfde verbintenis zijn aangegaan worden verhinderd vrij op te treden binnen de bevoegdheden waarop het octrooi recht geeft, de tweede doordat zij deze ondernemingen belemmert in de mogelijkheid zich bij een andere leverancier te bevoorraden tegen gunstiger prijzen ; dat bovendien de clausule houdende exclusieve bevoorrading een beperking vormt welke voor een behoorlijke exploitatie van het Moris-octrooi niet onmisbaar is, omdat is gebleken dat de door Vaessen geleverde darmen zeer wel kunnen worden gebruikt voor de toepassing van de werkwijze en het apparaat waarvoor het genoemde octrooi geldt ;

24. Overwegende dat de octrooilicentieovereenkomst om de bovengenoemde redenen niet in aanmerking komt voor een vrijstelling conform artikel 85, lid 3 ;

IV. Niet-toepassing van artikel 15, lid 2, van Verordening nr. 17

25. Overwegende dat de Commissie volgens artikel 15, lid 2, van Verordening nr. 17 bij beschikking aan ondernemingen geldboeten kan opleggen van ten minste duizend en ten hoogste één miljoen rekeneenheden, of tot een bedrag van ten hoogste tien procent van de omzet van elk der betrokken ondernemingen in het voorafgaande boekjaar, indien bedoeld bedrag hoger is dat één miljoen rekeneenheden, wanneer zij opzettelijk of uit onachtzaamheid inbreuk maken op artikel 85, lid 1 ;

26. Overwegende dat uit het onderzoek blijkt dat de vennootschap ALMO slechts een zeer kleine onderneming is ; dat de heer Moris en ALMO, in plaats van een royalty te verlangen voor de expolitatie van het octrooi, hun cliënten slechts hebben gevraagd zich aan darmen bij ALMO te bevoorraden ; dat de verkoop van darmen de enige remuneratie vormt die door de heer Moris en ALMO wordt ontvangen ;

27. Overwegende dat de Commissie het, gezien de bovenomschreven onstandigheid, niet gewenst acht de heer Moris en de vennootschap ALMO een geldboete op te leggen,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN :

Artikel 1

Hierbij wordt vastgesteld dat de hieronder genoemde clausules van de octrooilicentieovereenkomst van 23 november 1973 tussen de in artikel 4 van deze beschikking genoemde partijen inbreuken vormen op artikel 85, lid 1, van het Verdrag tot oprichting van de EEG :

1. clausule houdende niet-betwisting van de geldigheid van het octrooi (artikel 1 van de overeenkomst) ;
2. clausule houdende exclusieve bevoorrading aan niet onder het octrooi vallende produkten (artikel 2 van de overeenkomst).

Artikel 2

De verklaring houdende niet-toepassing als bedoeld in artikel 85, lid 3, wordt geweigerd.

Artikel 3

De in artikel 4 genoemde ondernemingen zijn gehouden onmiddellijk een einde te maken aan de in artikel 1 vastgestelde inbreuken.

Artikel 4

Deze beschikking is gericht tot de volgende ondernemingen :

— de heer Alex Moris,
Picardiëlaan 22,
2230 Schilde ;

— de vennootschap Alex Moris PVBA,
Picardiëlaan 22,
2230 Schilde ;

— de vennootschap Vleeswarenfabrieken Imperial NV,
Groote Baan 172,
9920 Lovendegem.

Gedaan te Brussel, 10 januari 1979.

Voor de Commissie

Raymond VOUEL

Lid van de Commissie

(1) Arrest H. v. J. EG in zaak 43/69 van 18 maart 1970. Jur. XVI 1970, blz. 127 e. v.